

Šīs lapa ir mašīntulkota [Saite]. Mašīntulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums lietā 1794/2019/OAM par Eiropas Komisijas atteikumu nodrošināt pilnīgu piekļuvi dokumentiem, kas saistīti ar pasākumu, kurā piedalījās Komisijas ierēdņi un Komisijas struktūrvienības bijušais vadītājs

Lēmums

Lietā 1794/2019/OAM - Uzsākta {0} 01/10/2019 - Atzinuma projekts par {0} 08/07/2020 - Lēmums par {0} 11/12/2020 - Iesaistītā iestāde Eiropas Komisija (Konstatētas kļūdas pārvaldē) |

Lietā attiecās uz Eiropas Komisijas atteikumu piešķirt publisku piekļuvi vārdiem un uzvārdiem, kas iekļauti dokumentos saistībā ar korporatīvo pasākumu, kurā piedalījās Komisijas ierēdņi un Komisijas struktūrvienības bijušais vadītājs. Sūdzības iesniedzējs, žurnālists, vēlējās piekļūt dokumentos esošajai informācijai, lai noskaidrotu, vai bijušais Komisijas struktūrvienības vadītājs, kurš atstāja ES civildienestu, lai ieņemtu amatu daudznacionālā uzņēmumā, ir rīkojies saskaņā ar saviem tiesību aktos noteiktajiem pienākumiem neveikt bijušo kolēģu lobēšanu.

Ombude izteica priekšlikumu risinājumam, lūdzot Komisiju izsniegt sūdzības iesniedzējam pieprasīto dokumentu kopijas, nenoslepenojot bijušā Komisijas struktūrvienības vadītāja vārdu. Komisija noraidīja ombudes priekšlikumu, apgalvojot, ka sūdzības iesniedzējs bija sniedzis tikai abstraktas un vispārīgas atsauces uz bijušā darbinieka iespējamiem pārkāpumiem un ka šādas bažas nevar attaisnot personas datu izpaušanu viņam.

Ombude konstatēja, ka Komisijas atteikums atklāt attiecīgos dokumentus, nenoslepenojot konkrētos personas datus, ir administratīva kļūme. Nākamajā ieteikumā Komisijai ombude atkārtoja savu viedokli, ka pieprasītie dokumenti ir jāatklāj, nenoslepenojot bijušā nodaļas vadītāja vārdu.

Ombude pauž nožēlu, ka Komisija noraidīja viņas ieteikumu. Viņa daudzos gadījumos ir pievērsusi uzmanību grūtībām saistībā ar nosacījumu izpildi attiecībā uz kaitējumu radošām sekām, pārejot ierēdņiem uz citu darbu. Lai atklātu un risinātu problēmas, ir svarīgi nodrošināt visaugstāko pārredzamības līmeni. Tas, ka Komisija neizpauž pilnīgu informāciju, šajā gadījumā

nepalīdzēs sabiedrības uzticības veidošanā attiecībā uz Komisijas īstenotu kaitējumu radošu seku pārvaldību, pārejot darbiniekiem uz citu darbu.

Sūdzības priekšvēsture

1. 2019. gada jūlijā sūdzības iesniedzējs, žurnālists, lūdza Komisiju saņemt publisku piekļuvi [1] ielūgumiem un citiem dokumentiem, kas saistīti ar korporatīvu pasākumu, ko 2019. gada aprīlī organizēja starptautisks uzņēmums. Šajā pasākumā piedalījās vairāki Komisijas darbinieki un bijušais Komisijas nodaļas vadītājs.

2. Komisija atbildēja sūdzības iesniedzējam 2019. gada augustā, piešķirot pilnīgu piekļuvi trim dokumentiem un daļēju piekļuvi 18 dokumentiem, rediģējot visus personas datus.

3. Sūdzības iesniedzējs lūdza Komisiju pārskatīt savu lēmumu, iesniedzot tā saukto "apstiprinošo pieteikumu". Sūdzības iesniedzējs norādīja, ka viņu interesē bijušā Komisijas nodaļas vadītāja loma šajā pasākumā. Sūdzības iesniedzējs norādīja, ka bijušais nodaļas vadītājs ir ieņēmis amatu uzņēmumā, kurā notika attiecīgais pasākums, un ka viņš izmeklē iespējamu šīs personas interešu konfliktu. Persona bija strādājusi pie jautājumiem, kas ir tieši saistīti ar daudznacionālo uzņēmumu, kad viņa bija ES civildienesta ierēdnis. Sūdzības iesniedzējs vēlējas izmeklēt, vai persona ir pārkāpusi pienākumus kā bijušajam ES civildienesta ierēdnim, sadarbojoties ar bijušajiem ciešiem Komisijas kolēģiem.

4. **Komisija 2019.** gada septembrī apstiprināja savu sākotnējo lēmumu, jo īpaši pamatojoties uz nepieciešamību aizsargāt personas privātumu un neaizskaramību [2] Komisija uzskatīja, ka sūdzības iesniedzējs nav pierādījis vajadzību, kāpēc attiecīgie personas dati viņam būtu jānosūta. Komisija arī uzskatīja, ka pastāv reāls un nehipotētisks risks, ka personas datu publicēšana kaitētu attiecīgo personu privātumam, uz kurām varētu attiekties "*nepieprasīti ārēji kontakti*".

5. Neapmierināts ar Komisijas atbildi, sūdzības iesniedzējs vērsās pie ombuda. Ombuds interesējās par Komisijas atteikumu izpaust dokumentos ietvertā bijušā nodaļas vadītāja vārdu. Ombuda izmeklēšanas grupa pārbaudīja pieprasīto dokumentu nerediģētās versijas.

Ombuda priekšlikums risinājumam

6. Ombuds uzskatīja, ka ir izpildīti nosacījumi, lai atļautu personas datu nosūtīšanu no pārziņa (Komisija) saņēmējam (sūdzības iesniedzējam). [3] Jo īpaši sūdzības iesniedzējs ir pierādījis, ka personas dati ir jānosūta konkrētam mērķim, kas ir sabiedrības interesēs, proti, novērtēt, vai pastāv iespējams interešu konflikts un vai Komisija ir ievērojusi savus ētikas noteikumus. Ombuds arī uzskatīja, ka bijušā nodaļas vadītāja iespējamās intereses, lai viņa vārds tiktu aizklāts no dokumentiem, nevar tikt kvalificētas kā "likumīgas intereses". Tas tā bija tāpēc, ka nosaukuma izmantošana viena dokumenta kontekstā tieši attiecās uz jautājumu par to, vai

bijušais nodaļas vadītājs un Komisija faktiski ievēroja ierobežojumus saziņai starp tiem.

7. Tāpēc ombuds ierosināja Komisijai iesniegt sūdzības iesniedzējam pieprasīto dokumentu kopijas, nerediģējot bijušā nodaļas vadītāja vārdu [4] .

8. Komisija noraidīja ombuda priekšlikumu risinājumam, atkārtot, ka sūdzības iesniedzēja izvirzītā vajadzība bija vispārēja, un apgalvojot, ka tā vienīgā ir atbildīga par (bijušo) Komisijas darbinieku darbības kontroli. Komisija arī uzskatīja, ka bijušā nodaļas vadītāja intereses ir likumīgas un varētu tikt apdraudētas, atklājot viņa personas datus [5] .

Ombuda ieteikums

9. Ombuds norādīja, ka attiecīgās nodaļas vadītājs agrāk bija ieņēmis vadošu amatu Komisijā un tāpēc viņam bija noteikts darba stāžs, strādājot ES civildienestā. Tādējādi, ņemot vērā, ka persona pēc tam bija uzņēmusies sabiedrisko lietu lomu uzņēmumā, kas darbojas tajā pašā jomā, kurā tā strādāja Komisijā, ombuds uzskatīja, ka šai personai ir jāpieņem noteikta publiska kontrole.

10. Ombuds arī uzskatīja, ka sūdzības iesniedzējs ir sniedzis pietiekamus iemeslus bijušā nodaļas vadītāja personas datu pārsūtīšanai. Ombuds arī uzskatīja, ka nav vairāk piemērotu vai mazāk ierobežojošu līdzekļu, lai sasniegtu sūdzības iesniedzēja izvirzīto mērķi.

11. Tāpēc ombuds konstatēja, ka Komisijas pastāvīgais atteikums nodrošināt publisku piekļuvi pieprasītajiem dokumentiem, nerediģējot bijušā nodaļas vadītāja vārdu, ir administratīva kļūme. Tādējādi viņa sniedza šādu ieteikumu: [6]

Komisijai būtu jāiesniedz sūdzības iesniedzējam pieprasīto dokumentu kopijas, nerediģējot bijušā Komisijas nodaļas vadītāja vārdu [7] .

12. Komisija noraidīja ombuda ieteikumu un saglabāja savu nostāju, ka tā nevar piešķirt piekļuvi attiecīgās personas vārdam [8] .

13. Komisija atkārtoti uzsvēra, ka sūdzības iesniedzēja sniegtie pierādījumi, kas liecina par datu nosūtīšanas nepieciešamību, nav pietiekami, lai izpildītu stingro juridisko pārbaudi, kas paredzēta datu aizsardzības noteikumos [9] . Sūdzības iesniedzējs nepierādīja, kā nosūtīšana bija nepieciešama, lai nodrošinātu, ka sabiedrība pienācīgi pārbauda iespējamo interešu konfliktu, un, konkrētāk, kā ar šo pārskatīšanu tiktu novērsta iespējamās Komisijas pārbaudes mehānisma nepilnības šajā konkrētajā situācijā.

14. Komisija apgalvoja, ka, izpaužot personas datus, bijušais nodaļas vadītājs varētu riskēt ar nopietnu kaitējumu reputācijai, jo plašsaziņas līdzekļu pārbaudē tiktu izdarīti secinājumi tikai no attiecīgajiem dokumentiem, nevis pamatojoties uz vispārēju ainu. Komisija arī uzskatīja, ka attiecīgā persona nav *publiska* persona esošās judikatūras nozīmē [10] .

15. Komentāros par Komisijas atbildi sūdzības iesniedzējs uzsvēra, ka viņam kā žurnālistam ir īpaša uzraudzības funkcija, proti, nodrošināt sabiedrības kontroli pār tādiem jautājumiem kā interešu konflikti. Viņš iesniedza savu lūgumu kā publisku uzraugu, īstenojot gan savas tiesības piekļūt dokumentiem, gan tiesības uz vārda un informācijas brīvību. Liedzot piekļuvi šai informācijai, Komisija “*radīja šķēršļus vārda un informācijas brīvības izmantošanai*”.

16. Sūdzības iesniedzējs arī uzsvēra, ka viņš uzskata, ka bijušais Komisijas nodaļas vadītājs ir labi zināms darbinieks konkrētā politikas ekspertīzes jomā, jo tam bija vairākas publiskas uzstāšanās kā runātājam nozares pasākumos. Personas pamanāmība konkrētajā ekspertīzes jomā bija iemesls, kāpēc viņu pieņēma darbā privātais uzņēmums. Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ir vērts rūpīgi pārbaudīt tieši personas publisko lomu.

Ombuda novērtējums pēc ieteikuma

17. Ombude apgalvo, ka Komisijas atteikums izpaust nodaļas bijušā vadītāja vārdu apstrīdētajos dokumentos bija administratīva kļūme.

18. Kad darbinieki pamet ES civildienestu, lai ieņemtu amatus privātajā sektorā, kā rezultātā rodas tā sauktās “virpuļdurvju efekta” situācijas, bieži rodas bažas par bijušās valsts dienesta lomas neatbilstošu izmantošanu. Tā ir problēma, kas skar daudzas valsts pārvaldes iestādes. Lai gan šādas darbības var uztvert kā normālu profesionālās dzīves daļu, tās var izraisīt iespējamu interešu konfliktu situācijas. Sabiedrības kontrole šajā jomā ir ne tikai saprātīga, bet arī nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā. Pienācīgas publiskās kontroles nodrošināšana palielina iedzīvotāju uzticēšanos valsts pārvaldei un tās leģitimitāti [11].

19. Šajā gadījumā sūdzības iesniedzējs sniedza konkrētus pierādījumus par notikumu, kuru vadīja bijušais nodaļas vadītājs un kurā piedalījās bijušais nodaļas vadītājs un pašreizējie Komisijas ierēdņi, ar kuriem viņš bija strādājis savā iepriekšējā amatā. Šāda situācija radīja vismaz šķietamu interešu konfliktu un apšaubīja to noteikumu efektīvu izpildi, kas attiecas uz ES ierēdņiem.

20. **Tādējādi pieprasīto datu nosūtīšanas** mērķis bija ļaut sūdzības iesniedzējam un citiem ES pilsoņiem pārbaudīt, vai ir ievēroti noteikumi, kas paredzēti, lai izvairītos no interešu konfliktiem. Galu galā šī publiskā kontrole var palīdzēt nodrošināt sabiedrības uzticēšanos ES administrācijai, vai nu apstiprinot, ka nav pierādījumu par interešu konfliktu, vai arī atvieglojot sabiedrības iesaistīšanos valsts pārvaldē, lai palīdzētu to saukt pie atbildības.

21. Ombuds arī uzskata, ka attiecīgo personas datu izpaušana varēja būt bijušā nodaļas vadītāja interesēs: tas būtu varējis palīdzēt kliedēt jebkādas šaubas, kas radušās attiecībā uz personas integritāti.

22. Ja informācijas izpaušana būtu parādījusi, ka šīs šaubas ir pamatotas, bijušās nodaļas vadītāja interese par informācijas neizpaušanu, iespējams, nav likumīga.

23. Attiecībā uz Komisijas bažām par to, ka personas datu izpaušana nebūtu sniegusi sabiedrībai pilnīgu priekšstatu par situāciju, tā būtu varējusi izvēlēties sniegt sūdzības iesniedzējam jebkādu papildu informāciju, ko tā uzskata par būtisku, lai palīdzētu izdarīt pareizus secinājumus.

24. Ombuds daudzos gadījumos ir vērsis uzmanību uz grūtībām, kas saistītas ar ierēdņu virpuļdurvju kustības nosacījumu izpildi. Lai varētu identificēt un risināt problēmas, ļoti svarīgi ir nodrošināt visaugstāko pārredzamības līmeni. Tas, ka Komisija šajā gadījumā nav pilnībā publiskojusi informāciju, nepalīdzēs panākt sabiedrības uzticēšanos Komisijas īstenotajai virpuļdurvju efekta situāciju pārvaldībai.

Secinājums

Pamatojoties uz izmeklēšanu, ombuds slēdz šo lietu ar šādu secinājumu:

Eiropas Komisijas atteikums iesniegt sūdzības iesniedzējam pieprasīto dokumentu kopijas, nerediģējot bijušā Komisijas nodaļas vadītāja vārdu, bija administratīva kļūme.

Sūdzības iesniedzējs un Komisija tiks informēti par šo lēmumu .

Emily O'Reilly Eiropas ombuds

Strasbūrā, 2020. gada 11. decembrī

[1] Saskaņā ar Regulu 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN> [Saite]

.

[2] Saskaņā ar Regulas 1049/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

[3] Saskaņā ar 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu Regulā 2018/1725 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Saite]

[4] Sīkāka informācija par sūdzību un ombuda risinājuma priekšlikuma pilns teksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/129972> [Saite]

[5] Komisijas atbildes uz risinājuma priekšlikumu pilns teksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/135762> [Saite]

[6] Saskaņā ar Eiropas Ombuda statūtu 3. panta 6. punktu.

[7] Sīkāka informācija par sūdzību un ombuda ieteikumu pilns teksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/129973> [Saite]

[8] Komisijas atbildes uz ieteikumu pilns teksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/135763> [Saite]

[9] Regulas 2018/1725 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts

[10] Vispārējās tiesas 2015. gada 15. jūlija spriedums lietā T-115/13 *Dennekamp/Parlaments*, 119.–121. punkts,

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=regulation+1049%252F2001&docid=165829&pageIndex=0>. [Saite]

[11] Sk. arī Eiropas Ombuda lēmumu stratēģiskajā izmeklēšanā OI/3/2017/NF par to, kā Eiropas Komisija pārvalda savu darbinieku “virpuļdurvju efekta” situācijas, kas pieejams vietnē: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/110608> [Saite].